

- [מליאת המועצה המדעית מיום 23/03/2007]
 [תיקון : מליאת המועצה המדעית מיום 22/05/2009]
 [תיקון : מליאת המועצה המדעית מיום 16.10.09]
 [תיקון : מליאת המועצה המדעית מיום 26.11.10]
 [תיקון : מליאת המועצה המדעית מיום 22.07.11]
 [תיקון : מליאת המועצה המדעית מיום 20.01.12]
 [תיקון : מליאת המועצה המדעית מיום 25.01.13]
 [תיקון : מליאת המועצה המדעית מיום 25.1.13]
 (תוספת, ועד הפועל מיום 5.12.13) – מועדי בחינות מומחיות ברפואת הפה
 (תיקון מליאת המועצה המדעית מיום 16.10.15 – איסור הקלטה)
 (תיקון מליאת המועצה המדעית מיום 19.10.18 – ריבוי תחנות בחינה בשלב ב')
 (תיקון מליאת המועצה המדעית מיום 21.12.18 – חברי ועדת ערר אינם יכולים לבחון)

המועצה המדעית של ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל

נהלי בחינות מומחיות

ונהלי עררים

(א) כללי

הגדרות

1. בנהלים אלה :

- (א) הר"ש – ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל (ע.ר.).
 (ב) המועצה המדעית – המועצה המדעית של הר"ש.
 (ג) ועדה מקצועית – ועדה מקצועית שמינתה המועצה המדעית לפי ס' 16 לתקנות רופאי השיניים (אישור תואר מומחה ובחינות).
 (ד) פקודת רופאי השיניים – פקודת רופאי השיניים [נוסח חדש], התשל"ט - 1979.
 (ה) תקנות המומחים – תקנות רופאי השיניים (אישור תואר מומחה ובחינות), התשל"ז - 1977.
 (ו) מתמחה - מי שמתמחה באחד מתחומי המומחיות לפי תקנות המומחים, אשר נרשם כדין ע"י מזכירות המועצה המדעית, פתח פנקס התמחות, שילם את השתתפותו בהוצאות הטיפול בהתמחותו, הינו רופא שיניים כהגדרתו בתקנות המומחים בכל מועד רלבנטי, והתמחותו לא הופסקה או נפסקה מכל סיבה שהיא.

הסמכות לקביעת הנהלים

2. נהלים אלה נקבעו ע"י המועצה המדעית, וכפופים לשינויים מעת לעת בהחלטות של מליאת המועצה.

פרסום

3. הנהלים יתפרסמו באתר הר"ש ויעמדו לעיון מתמחים במשרדי הר"ש.

4. פרסום הודעות על בחינות או כל מידע אחר, שנקבע שיש לפרסמו לפי נוהל זה, יהיה באתר האינטרנט של הר"ש ובמשרדי הר"ש. בנוסף לכך תישלחנה הודעות למנהלי תוכנית ההתמחות הרלבנטית לענין נשוא ההודעה.

5. על המתמחים החובה לברר מיוזמתם ולהכיר היטב את הנהלים המעודכנים ולעקוב אחר ההודעות הרלבנטיות המתפרסמות מעת לעת. אי הכרת הנוהל או אי ידיעה לגבי הודעה שהתפרסמה לא ישמשו נימוק או הצדקה לאי-קיום הנוהל או למתן הקלה, פטור או דחייה כלשהם.

שינויים בנהלים

6. במקרה שיבוצע שינוי בנהלים אלה, תקבע המועצה המדעית את תחילת תוקפו ואת תחולתו על מתמחים חדשים או קיימים, או הוראות מעבר להפעלת השינוי, בהתאם למקרה.

כתובת להתכתבות ולהגשת בקשות, מסמכים וחומר אחר

7. כל בקשה או מסמך או חומר שיש להגישם על פי התקנות או על פי נהלים אלה למועצה המדעית, לועדה מקצועית, לבוחנים, לועדת ערר, להר"ש או לכל גורם או בעל תפקיד אצל מי מאלה – תוגש אך ורק באמצעות מזכירות המועצה המדעית במשרדי הר"ש בתל-אביב, והוא הדין בכל התכתבות הנוגעת לעניני ההתמחות. פניות שתיעשנה ישירות לבעל תפקיד או גורם כלשהו או לכל כתובת אחרת – לא תטופלנה, ותיחשבנה כאילו לא הוגשו.

אופן שיגור הודעות

8. כל הודעה שיש לשגרה למתמחה או לנבחן או לפונה באופן אינדיבידואלי לפי נהלים אלה ושאינה הודעה שנועדה לפרסום כללי – תהיה רשאית מזכירות המועצה המדעית לשגרה בדואר רגיל או בפקס' או בדואר אלקטרוני או בצירוף של כמה מהדרכים האלה, לפי שיקול דעתה, אלא אם כן הנחה יו"ר הועדה המקצועית או יו"ר המועצה המדעית אחרת, בין אם לאותו מקרה באופן פרטני ובין אם לסוג מקרים באופן כללי.

9. הודעות שנשלחו למתמחה או לפונה בדואר רגיל תיחשבנה כאילו הגיעו ליעדן בתוך ארבעה ימי עסקים ממועד משלוחן, ואם הועברו בפקס' או בדואר אלקטרוני תיחשבנה כאילו נמסרו בתוך יום עסקים אחד ממועד העברתן בפקס' או בדואר האלקטרוני. אישור בכתב של מזכירות המועצה המדעית לגבי מועד המשלוח או השיגור ייחשב כראיה לנכונות המועד הנקוב בו. מתמחה או פונה שטוען כי לא קיבל הודעה במועד כאמור – עליו הנטל להוכיח זאת.

כפיפות להוראות הדין והתקנון

10. נהלים אלה כפופים להוראות פקודת רופאי השיניים ותקנות המומחים ולתקנון הר"ש.

סטייה או אי-קיום של נוהל

11. אי קיומו של נוהל מנהלים אלה או סטייה מנוהל או אי קיום של הוראה שניתנה עפ"י נהלים אלה, לא יביאו לפסילתה או לביטולה של החלטה או של בחינה או של ציון שניתן, אם אי-הקיום או הסטייה מהנוהל או מההוראה היו בלתי מהותיים או שלא היה בהם כדי

לפגוע בצורה משמעותית בתקינות ההליך שבוצע. במקרה כאמור יהיה הועד הפועל של המועצה המדעית מוסמך לקבוע אם יש באי הקיום או בסטייה האמורים כדי להצדיק פסילה או ביטול של החלטה או של בחינה או של ציון שניתן. במקרה שהשאלה תתעורר במהלך דיון בערר, הנדון בפני ועדת הערר לפי נהלים אלה, תהיה ועדת הערר מוסמכת לקבוע בענין זה.

סמכויות

12. בכל מקום בו ניתנה הסמכות לפי נהלים אלה לועד הפועל של המועצה המדעית, תהיה הסמכות נתונה גם למליאת המועצה המדעית, אם תחליט לדון בנושא.

13. כל סמכות עפ"י נוהל זה המסורה ליו"ר המועצה המדעית - תהיה נתונה גם לסגן יו"ר המועצה המדעית, במקרה שנבצר מיו"ר המועצה להפעיל את הסמכות או אם ביקש היו"ר מסגנו למלא את מקומו במקרה מסויים או לעניין מסויים. הוא הדין, בהתאמה, לסמכות המסורה ליו"ר ועדות הערר, שתהיה נתונה גם לסגנו בנסיבות ובתנאים האמורים לעיל.

14. סמכות המסורה עפ"י נוהל זה ליו"ר ועדה מקצועית - תהיה נתונה גם לממלא-מקומו, כפי שנקבע ע"י המועצה המדעית או, בהעדר קביעה של המועצה, כפי שנקבע ע"י הועדה עצמה, וזאת במקרה שנבצר מיו"ר הועדה להפעיל את הסמכות או אם ביקש למלא את מקומו במקרה מסויים או לעניין מסויים.

ספק פרשני או שאלות משפטיות

15. במקרה של ספק פרשני או בכל שאלה משפטית שתתעורר בכל הנוגע לנהלים אלה או להוראות על פיהם, יובא הנושא להכרעת היועץ המשפטי של הר"ש.

הוראות כלליות לגבי מתכונת הבחינות

16. בחינת התמחות בכל אחד מתחומי המומחיות תהיה בעל פה ובכתב, ויכול שתהיה גם בעבודה מעשית בטיפול בפה ובשיניים.

17. הבחינה תיערך בשפה העברית.

18. הבחינה תתקיים בשני שלבים:

- שלב א' - ידע עיוני;

- שלב ב' - ידע מעשי, שעיקרו מקרים ממשיים בתחום המומחיות, שלגביהם צריך המתמחה להוכיח את ידיעותיו מבחינת האבחון, הטיפול ומתן ייעוץ מומחי בתחום המומחיות.

19. לכל שלב בחינה יינתן ציון נפרד ואחד, אשר יהווה שקלול של כל מרכיבי הבחינה באותו שלב.

20. בחינה בשלב כלשהו יכולה להיות בנויה ממספר מרכיבים בכפוף לאמור להלן בנהלים אלה, אך הציון בגין כל המרכיבים יהיה ציון אחד משוקלל. בחינה בשלב א' או בשלב ב' לא תפוצל לבחינות-משנה ומתמחה לא יידרש לעבור כל מרכיב לחוד בציון עובר, אלא את הבחינה כולה של אותו שלב.

21. נתונים מצטברים של תוצאות הבחינות בכל תחום מומחיות יפורסמו באתר האינטרנט של הר"ש ובעיתון "רפואת הפה והשיניים" אחת לשנה, ויועברו למנכ"ל משרד הבריאות.
22. למנהלי מחלקות-האם בתחומי המומחיות השונים, אשר מתמחים ממחלקתם עמדו לבחינות במועד כלשהו, תישלח הודעה על תוצאות הבחינות של אותם מתמחים.

(ב) בחינות שלב א'

הזכאות לגשת לבחינה שלב א'

23. מתמחה רשאי לגשת לבחינה שלב א', בכל עת אחרי שסיים תקופת התמחות של שנתיים לפחות, בהיקף התמחות מלא, במחלקה שבתחום מומחיותו (להלן: מחלקת-האם).

נוהל הגשת הבקשה לגשת לבחינה

24. בקשה לגשת לבחינה שלב א' תוגש בכתב ביחד עם אישור בכתב ממנהל מחלקת-האם על כך שהמתמחה סיים תקופה של שנתיים לפחות כאמור לעיל, ותימסר בפועל למועצה המדעית לפחות 60 ימים לפני המועד שנקבע לבחינה. הבקשה תהיה במילוי טופס הרשמה, שניתן יהיה לקבלו במזכירות המועצה המדעית או להורידו מאתר האינטרנט של הר"ש. ביחד עם טופס ההרשמה, יעביר המתמחה למזכירות המועצה המדעית את השתתפותו בהוצאות הטיפול בבחינה בהתאם לקביעת הועד המרכזי של הר"ש, כפי שתהיה בתוקף באותה עת.

25. טופס הרשמה שיגיע ללא התשלום המתאים או ללא האישורים הנדרשים במצורף אליו – לא יטופל, וייחשב כאילו לא נמסר, וכאילו לא הוגשה בקשה לגשת לבחינה.

26. אם נבצר מהמתמחה לקבל את חתימת מנהל מחלקת-האם על האישור מסיבות שאינן תלויות בו ולמרות שעשה מאמצים סבירים להשיגה, יוכל לבקש מי"ר הועדה המקצועית ליתן לו אישור כאמור, אם יוכיח לו להנחת דעתו כי אכן מילא את הדרישה האמורה.

27. במקרה של בחינה חוזרת או התמחות שנעשתה בחלקה או בשלמותה מחוץ לישראל או בכל מקרה חריג, כאשר הזכאות לגשת לבחינה מותנית באישור מיוחד או בקיום דרישות או תנאים מיוחדים או בביצוע התמחות נוספת עפ"י קביעת הועדה המקצועית או המועצה המדעית – יצרף המבקש לטופס ההרשמה את כל האישורים הנדרשים ואת המסמכים והראיות לקיום הדרישות והתנאים האמורים.

אישור הזכאות לגשת לבחינה

28. הועדה המקצועית תבדוק את זכאותם של הנרשמים, בסמוך לאחר המועד האחרון לקבלת טופסי ההרשמה, ותאשר את רישומם לבחינה של מי שזכאים לכך לפי תקנות המומחים ולפי נהלים אלה. מזכירות המועצה המדעית תוציא הודעות בכתב לנרשמים שזכאותם לבחינה אושרה, בחתימת יו"ר הועדה המקצועית. רק הודעה בכתב כאמור תהווה אסמכתא להשתתפות בבחינה. עצם ההרשמה או קבלת הטפסים או התשלום במזכירות המועצה המדעית לא יהוו אישור לזכאות להשתתפות בבחינה.

הודעה על ביטול השתתפות והרשמה לבחינה

29. עד 14 יום לפני המועד הקבוע לבחינה, יהיה הנבחן זכאי להודיע למזכירות המועצה המדעית, בהודעה בכתב שימסור במשרדיה עד מועד זה, לבקש לבטל את השתתפותו

- והרשמתו לבחינה. במקרה כזה, תיחשב הרשמתו לבחינה כבטלה ומבוטלת ולא יהיה זכאי לגשת לאותה בחינה במועד הקבוע, ולא ינתן לו בבחינה זו כל ציון.
30. לא יהיה בכך כדי לגרוע מזכותו לחזור ולבקש להיבחן בבחינה אחרת בעתיד, בכפוף להוראות תקנות המומחים ונהלים אלה.
31. כל תשלום ששולם ע"י הנבחן לאותה בחינה שהשתתפותו בו בוטלה כאמור - יושב לו או שישאר מופקד על חשבון בחינה עתידית, אם יבחר בכך.
32. הודעה של מתמחה על רצונו לבטל את השתתפותו כאמור הינה בלתי-חוזרת ולא תינתן לו האפשרות להימלך בדעתו ולבקש מחדש להשתתף באותה בחינה.
33. הודעת ביטול השתתפות, שהתקבלה במזכירות המועצה המדעית לאחר המועד האחרון האמור – לא יהיה לה כל תוקף, וכאילו לא נמסרה, ואם בחר הנבחן שלא להופיע לבחינה ולא לגשת לבחינה, מכל סיבה שהיא, ללא מתן הודעה מוקדמת במועד מראש לפי הוראה זו - ייחשב כמי שקיבל בבחינה ציון 0.

אי-השתתפות בבחינה במקרים חריגים

34. במקרים חריגים של כוח עליון שלא ניתן היה לצפות אותו ולהיערך אליו, או במצב של אי-כשירות רפואית הנתמכת באישור רפואי בר-תוקף ומעודכן, שאיננה מצב מתמשך שהיה קיים או צפוי במועד ההרשמה לבחינה ואשר היה מאפשר לנבחן לעמוד לבחינה אילו היה נערך באופן מתאים מראש – תהיה הועדה המקצועית רשאית לפטור מי שנרשם לבחינה מהחובה לעמוד לבחינה, ובמקרה כזה ייחשב כמי שהודיע על ביטול השתתפותו בבחינה במועד, ויחול עליו האמור לעיל לגבי מקרה כזה, בשינויים המתחייבים.

מועדי בחינת שלב א'

35. בחינת שלב א' בכל תחום מומחיות תתקיים אחת לשנה במועד שתקבע הועדה המקצועית, ובלבד שיהיה במסגרת הזמנים המפורטים להלן:
- בכירורגית פה ולסתות – בחודשים יוני-יולי
  - בשיקום הפה – בחודש דצמבר
  - בפריודונטיה – בחודש נובמבר
  - ברפואת שיניים לילדים (פדודונטיה) - בחודשים נובמבר-דצמבר
  - ברפואת הפה – בחודשים נובמבר דצמבר
  - ברפואת שיניים ציבורית – יימסר על ידי הועדה המקצועית
  - בפתולוגיה אוראלית – יימסר על ידי הועדה המקצועית
  - באורתודונטיה – יימסר על ידי הועדה המקצועית
  - באנדודונטיה – יימסר על ידי הועדה המקצועית
36. סטייה ממסגרת הזמנים הללו תהיה רק מטעמים מיוחדים לפי בקשת הועדה המקצועית באישור הועד הפועל של המועצה המדעית.
37. בנסיבות מיוחדות תהיה ועדה מקצועית רשאית לקבוע מועד נוסף על המועד השנתי דלעיל, באישור הועד הפועל של המועצה המדעית.
38. הועדה המקצועית תפרסם הודעה מוקדמת על מועד הבחינה לפחות 90 יום מראש.

מיקום הבחינה

39. הבחינה תתקיים במשרדי הר"ש בתל-אביב, אלא אם כן אישר הועד הפועל של המועצה המדעית מיקום אחר, מטעמים מיוחדים.

סמכות הועד הפועל לבטל או לשנות מועד

40. על אף האמור לעיל, הועד הפועל של המועצה המדעית יהיה רשאי, במקרים חריגים המצדיקים זאת, לבטל או לשנות מועד שנקבע ע"י הועדה המקצועית לבחינה מסוימת. במקרה שבוטל המועד המקורי ולא נקבע מועד חדש במעמד הביטול, יקבע הועד הפועל מועד חדש תחתיו בהקדם האפשרי. הועד הפועל יפרסם את דבר הביטול או השינוי ואת המועד החדש שיקבע, בסמוך לאחר החלטתו, ויביא בחשבון בקביעת המועד החדש את הצורך של הנבחנים להיערך לבחינה, ואולם לא תחול עליו חובת הודעה מוקדמת של 90 יום מראש.

תוספת זמן לנבחנים מיוחדים

41. נבחנים הזקוקים לתוספת זמן, בין אם בשל קשיי שפה, בין אם בשל סיבות רפואיות, ובין אם בשל סיבות אובייקטיביות מוצדקות אחרות, יגישו בקשה מנומקת בכתב בצירוף אסמכתאות לועדה המקצועית, ביחד עם טופסי ההרשמה לבחינה, וזאת לא יאוחר מהמועד האחרון להגשת הבקשה להירשם לבחינה. הועדה המקצועית תהיה רשאית לאשר במקרים המצדיקים זאת תוספת של לא יותר מ- 25% מזמן הבחינה. אישור זמן נוסף מעבר לכך יצריך החלטה של הועד הפועל של המועצה על פי המלצת הועדה המקצועית וינתן רק במקרים חריגים ויוצאי דופן ביותר.

נבחנים עם ליקויי קריאה ו/או כתיבה

42. נבחן הסובל מליקויי קריאה ו/או כתיבה ואשר נזקק עקב כך להדפיס את תשובותיו לבחינה – יגיש בקשה מנומקת בכתב בצירוף אסמכתאות רפואיות עדכניות לועדה המקצועית, ביחד עם טופסי ההרשמה לבחינה, וזאת לא יאוחר מהמועד האחרון להגשת הבקשה להירשם לבחינה. הועדה המקצועית תהיה רשאית לאשר במקרים המצדיקים זאת שימוש במחשב ובמדפסת ניידת לנבחן שהגיש בקשה כאמור, בתנאים ובמגבלות שהיא תיקבע.

מתכונת בחינת שלב א'

43. בחינת שלב א' תכלול בין 100 ל- 150 שאלות מסוג רב-ברירה.
44. בכל שאלה תהיינה בין 4 ל- 5 ברירות תשובה, ואולם רק אחת מהן תהיה הנכונה ביותר. מותר שהתשובה הנכונה ביותר תהיה בצורת אוסף של מספר ברירות, הנכונות בפני עצמן.
45. במקרים מיוחדים ובאישור הועד הפועל של המועצה המדעית, לבקשה מנומקת של הועדה המקצועית, יכול שתאושרנה שאלות שאינן מסוג רב-ברירה.
46. הועדה המקצועית תקבע את מסגרת הזמן הכולל של הבחינה, ובלבד שלכל שאלה מסוג רב-ברירה יוקצבו לפחות 75 שניות.
47. ציון עובר יהיה 70%. ציון המתקבל בשברי אחוזים, יעוגל לאחוז השלם הקרוב באופן הבא: אם התקבל שבר אחוז שהוא 0.5% ומעלה, יעוגל לאחוז השלם שמעליו. אם התקבל

שבר אחוז שהוא מתחת ל – 0.5%, יעוגל לאחוז השלם שמתחתיו. תוצאת הבחינה תינתן באחוזים שלמים בלבד.

החומר עליו תתבססנה שאלות הבחינה

48.

(א) שאלות הבחינה תתבססנה על ספרות מקצועית מומלצת כפי שנקבעה בהנחיות הועדה המקצועית. הבחינה תתרכז בידע עיוני, ויכול שתכלול גם מדעי יסוד. הבחינה עשויה לכלול גם התייחסות לבדיקות הדמייה, בדיקות עזר, בדיקות מעבדה, ממצאים פיסיקליים וכיוצא באלה, ומותר שתכלול גם תמונות ותכשירים בכל מדיה מקובלת, שאליהם יתבקשו הנבחנים להתייחס.

(ב) עדכונים של הנחיות הועדה המקצועית בדבר חומר החובה שעל הנבחנים ללמוד אותו ולהכירו לצורך הבחינה ייעשו במסגרת גבולות הזמנים כדלקמן (כל המועדים הם ביחס למועד הבחינה המשוער, עם סטייה מותרת של עד חודש):

- (1) על שינוי או תוספת של ספר לרשימה - עד שנה מראש.
- (2) על מהדורה חדשה של ספר קיים ברשימה – עד שנה מראש.
- (3) על שינוי או תוספת של מאמרים – עד ששה חודשים מראש.

מינוי בוחנים

49. הועד הפועל של המועצה המדעית ימנה, בהמלצת הועדה המקצועית, בוחנים לכל תחום מומחיות.

הכנת שאלון הבחינה

50. לקראת כל מועד של בחינה שלב א', תמנה הועדה המקצועית בכל תחום מומחיות צוות אשר יכין את הבחינה באותו מועד, וכן את יו"ר הצוות, וזאת מבין מי שמונו כבוחנים באותו תחום מומחיות. הצוות יכלול לפחות שלושה בוחנים ולא יותר מחמישה בוחנים (כולל יושב הראש). צוות זה יכונה להלן: "ועדת הבחינה". לכל מועד בחינה שלב א' תמונה ועדת בחינה מחדש, ואולם הועדה המקצועית רשאית לחזור ולמנות בוחנים שכבר מונו לוועדת בחינה קודמת.

51. יו"ר ועדת הבחינה יהיה אחראי על עבודת הועדה, על כינוסה ועל הצדדים הארגוניים והמנהלתיים הקשורים לבחינה, והכל עפ"י הנחיות הועדה המקצועית והמועצה המדעית ובהתאם לנהלים אלה.

52. הבחינה תוכן ע"י ועדת הבחינה בדרך של איסוף שאלות מחברי הועדה המקצועית, מחברי ועדת הבחינה עצמה, או מבוחנים אחרים, או ממומחים אחרים שאינם בוחנים, באותו תחום מומחיות, וכן תוכל הועדה להיעזר במאגר שאלות שהוכן בעבר ע"י ועדות בחינות קודמות, ובלבד שתעשה מאמץ שלא לחזור על אותן שאלות במועדים סמוכים של הבחינות. יו"ר ועדת הבחינה ירכז את החומר לדיוני הועדה. בחירת השאלות לבחינה

תיעשה במפגשים של כל חברי ועדת הבחינה, במסגרתם יעברו על השאלות, יתקנו או יחליפו אותן ויאשרו את מתכונת הבחינה הסופית.

סודיות הבחינה ושמירת החומר

53. כל חומר הנוגע לטופס הבחינה, שאלות של בחינות בעבר או לעתיד (לרבות שאלות המוצעות לבחינה שטרם הוחלט על שילובן בבחינה), טיוטות של בחינות, ופרוטוקולים ורישומי דיונים לגבי שאלות ושאלונים בועדת הבחינה או בועדה המקצועית – יישמרו בסודיות מוחלטת.

54. אין בהוראה זו כדי למנוע מנבחן עיון מבוקר בטופס בחינה במסגרת הליך של ערר, כקבוע בנהלי הערר.

55. שאלות ושאלונים שהוכנו לצורך בחינות התמחות – בין אם בחינות שהתקיימו בעבר ובין אם לצורך בחינות שיתקיימו בעתיד – יישמרו בצורה מאובטחת במזכירות המועצה המדעית. מזכירות המועצה המדעית תנהל רישום מסודר לגבי הפרטים של מי שעיינו בבחינות או במאגר השאלות, לרבות ציון שמות ומועדים. גישה לשאלות ולשאלונים אלה תותר אך ורק לצורך הכנת בחינות, באישור הועדה המקצועית הרלבנטית ועפ"י הנחיותיה ובפיקוחה, ולמי שנמנה על ועדת הבחינה שמונתה לאותה בחינה במועד הרלבנטי בלבד.

56. ועדה מקצועית תגרום לכך שבמזכירות המועצה המדעית יישמרו באופן מאובטח במשך לפחות 180 יום מתאריך הבחינה שלב א' כל טופסי הבחינה, השאלונים והתשובות של אותה בחינה, וכן הפתרונות הנכונים של הבחינה, כפי ששימשו לצורך בדיקת הבחינה.

57. אם הוגש ערר – יישמר החומר הרלבנטי עד לפחות 180 יום לאחר מתן ההחלטה הסופית בערר.

הדפסת הבחינה

58. הבחינה תודפס ע"י יו"ר ועדת הבחינה באופן אישי.

59. טופסי הבחינה יודפסו, במספר עותקים שייקבע ע"י יו"ר ועדת הבחינה. חברי ועדת הבחינה או הועדה המקצועית לא ידפיסו ולא יעתיקו בשום צורה ולא יאפשרו הדפסה או העתקה של עותקים של הבחינה בשום דרך אחרת.

60. בראשו של כל עותק של טופס הבחינה יופיע מספר סידורי של העותק.

61. העתק מטופס הבחינה יועבר ע"י יו"ר ועדת הבחינה לתיוק ולמשמרת במזכירות המועצה המדעית.

62. החומר המודפס והמגנטי או כל חומר אחר הקשור בבחינה יישמר ע"י כל מי שנטל חלק בהכנתו או בטיפול בו באופן סודי ומאובטח.

משגיחי הבחינה

63. לצורך הבחינה, ימנה יו"ר ועדת הבחינה בוחן אחד או יותר לפי הצורך מבין חברי ועדת הבחינה, כדי שיהיה נוכח במהלך הבחינה וישגיח על התנהלותה התקינה (להלן: משגיח הבחינה). כמו כן ובמידת הצורך יוכל לבקש ממזכיר הר"ש שעובדי מנהלה של הר"ש יהיו נוכחים במהלך הבחינה כמשגיחים נוספים.

סידורי הבחינה, אופן ניהולה וכללי התנהגות לנבחנים

64. יו"ר ועדת הבחינה יוודא שיוחד לבחינה חדר מתאים, ושסידור המושבים בו עבור הנבחנים יבטיח הפרדה מתאימה ביניהם.
65. לקראת כל בחינה יוכן פרוטוקול לבחינה, באחריות יו"ר ועדת הבחינה, אשר יכלול את רשימת הנבחנים, שמות המשגיחים שנכחו בבחינה, שעת תחילת הבחינה שיהיה שעת מסירת הטפסים לנבחנים, ושעת סיום הבחינה שיהיה שעת איסוף הטפסים מהנבחנים, וכן כל ארוע חריג במהלך הבחינה. כמו כן יצוינו נבחנים אשר הוארך עבורם משך הבחינה עפ"י אישור מראש של הועדה המקצועית.
66. פרוטוקול הבחינה ייחתם בסיומה ע"י משגיחי הבחינה, יועבר ליו"ר ועדת הבחינה לידעתו ולחתימתו ויתויק במזכירות המועצה המדעית למשמרת.
67. על הנבחנים להגיע למקום הבחינה לפחות 15 דקות לפני המועד שנקבע לתחילת הבחינה.
68. נבחן הנכנס לחדר הבחינה יזדהה בפני משגיחי הבחינה ע"י תעודת זהות ויירשם בפרוטוקול הבחינה, אשר ינוהל ע"י משגיחי הבחינה. משגיחי הבחינה יבדקו אם שמו של הנבחן נכלל ברשימת הנרשמים הזכאים לגשת לבחינה, אשר נמסרה להם ע"י מזכירות המועצה המדעית.
69. בשום מקרה לא תותר כניסתו לחדר הבחינה או השתתפותו בבחינה של מי לא נכלל ברשימה האמורה, אף לא על תנאי.
70. לא תותר כניסת מלווים או משקיפים או הכנסת בעלי-חיים לחדר הבחינה.
71. לפני תחילת הבחינה, יקבלו הנבחנים תדריך בכל הקשור למהלך הבחינה ע"י משגיחי בחינה, שמונה לכך ע"י יו"ר ועדת הבחינה. תדריך זה יכלול בין השאר את מועדי התחלת וסיום הבחינה, אזהרה על הצורך לשמור על תקינות הבחינה, והחובה לקיים נהלים אלה לגבי התנהלות הבחינה והאיסורים שנקבעו בהם, וכן אזהרה בדבר הצעדים שעלולים להינקט כלפי מי שמפרים את ההוראות.
72. במועד תחילת הבחינה, יימסרו טופסי הבחינה הממוספרים לנבחנים ע"י משגיחי הבחינה.
73. מרגע שנמסרו טופסי הבחינה, לא יוכנסו נבחנים נוספים לחדר הבחינה, אלא באישור של משגיח הבחינה, שמונה מבין הבוחנים לפי סעיף 63, לאחר שקיבל את הסברו שח הנבחן לאחור, והערה על כך תירשם בפרוטוקול הבחינה. למאחרים לא תינתן תוספת זמן והם יידרשו לסיים את הבחינה במועד המקורי שנקבע לה.
74. לאחר שהחלו המשגיחים במסירת טופסי הבחינה, לא יורשה אף נבחן לצאת את חדר הבחינה אלא רק לצורך הליכה לשירותים, באישור המשגיח, אשר יהיה רשאי להתנות זאת בליווי מתאים.
75. נבחן ישב במקום שנקבע לו ע"י משגיח הבחינה.
76. נבחן לא יכניס עימו לחדר הבחינה שום חומר או מידע בנושא הבחינה, אלא אם כן השימוש בחומר כזה הותר במפורש ע"י ועדת הבחינה או הועדה המקצועית לגבי אותה בחינה, ובהתאם להוראותיה.
77. נבחן לא יהיה רשאי להחזיק עימו או להשתמש במהלך הבחינה במכשירי או אמצעי הקלטה או שידור, בטלפונים סלולריים, אמצעי קשר אחרים מכל סוג, זמזמים או ביפרים, מחשבים, מכשירים של מדיה מגנטית מכל סוג.
78. אם ביקש נבחן להיכנס לחדר הבחינה עם אחד מהמכשירים או המתקנים האמורים, יהיה עליו לכבותו קודם לתחילת הבחינה ולהפקידו בידי משגיח הבחינה.

79. משגיח הבחינה יהיה רשאי להתנות את כניסתו של נבחן לחדר הבחינה בבדיקת מטלטליו.
80. במהלך הבחינה יקיימו הנבחנים שקט מוחלט ולא יהיו רשאים לשוחח עם נבחנים אחרים, להחליף עימם מידע, להתייעץ עימם או להעתיק מהם.
81. נבחן שיבקש לשוחח עם משגיח הבחינה, או לקבל את רשותו ליציאה לשירותים או לכל ענין אחר, ירים את ידו וימתין לכך שמשגיח הבחינה ייגש אליו.
82. במקרה שתהיה לנבחן שאלת-הבהרה, יהיה רשאי לשאול את משגיח הבחינה שמונה לכך מבין חברי ועדת הבחינה, בכפוף לבקשת רשות כאמור, ובאופן שהשיחה ביניהם לא תישמע על ידי הנבחנים האחרים ולא יפריע להם במהלך הבחינה. ואולם משגיח הבחינה יהיה רשאי שלא לאפשר לשאול או לסרב להשיב על שאלות הנראות לו כשאלות מהותיות בנושא הבחינה שחורגות משאלת הבהרה או שהתשובה עליהן תכוון את הנבחן לפתרון השאלה שבבחינה ותרוקן אותה מתוכנה או מקום שנראה לו כי לא נדרשת הבהרה מהסוג המבוקש.
83. הנבחנים יהיו רשאים להכניס עימם לבחינה, עם כניסתם לחדר הבחינה ולפני חלוקת טופסי הבחינה, באישור מראש של משגיח הבחינה, משקה קל או חטיף-אוכל קל, שצריכתם אינה מפריעה לנבחנים האחרים.
84. נבחן ימלא על גבי טופס הבחינה, במקום המיועד לכך, את מספר תעודת הזהות שלו או מספר מזהה אחר, אם ובמידה שנמסר לו ע"י מזכירות המועצה המדעית או ע"י משגיח הבחינה, אך לא ירשום את שמו על טופס הבחינה.
85. תשובות הנבחן על גבי טופס הבחינה יכתבו בכתב יד ברור ובעט שאינה נמחקת.
86. במקרה של צורך בתיקון או במחיקה – יש לבצע אותם בצורה ברורה שאינה משתמעת לשתי פנים ויש לרשום את התשובה הנכונה בצורה קריאה בצידה של המחיקה, בהתאם להוראות משגיח הבחינה, ובמקרה של ספק יש להתייעץ עם משגיח הבחינה בענין זה.
87. בבדיקת הבחינה, יהיו הבודקים רשאים להתעלם מרישום לא ברור או דו-משמעי או בלתי קריא או לפסול את התשובה לאותה שאלה או לקבוע אותה כתשובה לא נכונה.
88. רישומי טיוטה או כל רישום אחר שאינו תשובה על השאלה עצמה – ייעשו על גב טופס הבחינה, ללא שימוש בנייר נוסף כלשהו.
89. אין לתלוש דפים או עמודים מטופס הבחינה.
90. נבחן לא יהיה רשאי להוציא מחדר הבחינה כל חומר הקשור לבחינה, ואף לא יהיה רשאי להעתיק את טופס הבחינה או כל חלק ממנו או מהשאלות הכלולות בו.
91. בתום הבחינה, יחזיר הנבחן את טופס הבחינה למשגיח הבחינה.

בדיקת טופסי הבחינה והטיפול בתוצאותיה

92. בדיקת טופסי הבחינה תיעשה ע"י ועדת הבחינה בהקדם האפשרי לאחר הבחינה, ולא יאוחר מאשר בתוך שבוע ממועד הבחינה. עם סיום הבדיקה, יעביר יו"ר ועדת הבחינה את הציונים לוועדה המקצועית.
93. הועדה המקצועית תהיה רשאית, במקרים חריגים ועל יסוד טעמים שיפורטו, לפסול שאלות, שבדיעבד התברר כי אינן ראויות, או להתיר תשובות נכונות נוספות על אלה שנקבעו כתשובות נכונות. במקרה שיוחלט כאמור, יתוקנו הציונים בהתאם.

94. יו"ר הועדה המקצועית יורה למזכירות המועצה המדעית להוציא לנבחנים הודעות בחתימתו על הציונים שקיבלו בבחינה, ולהעביר העתק מהודעות אלה לידיעת יו"ר המועצה המדעית, וזאת בתוך שבועיים ממועד הבחינה.

95. ניתנה למתמחה הודעה על כשלון בבחינה - יירשם בהודעה, כי הוא זכאי לערור על כך בתוך 45 יום מקבלת ההודעה, בהתאם לנוהל הערר שנקבע ע"י המועצה המדעית.

בחינה חוזרת

96. נבחן שנכשל בבחינה שלב א' - יהיה זכאי לבקש להיבחן שוב במועד שתיקבע הועדה המקצועית, אך לא לפני תום תשעים יום ממועד הבחינה שבה נכשל. מועד זה יהיה המועד הרגיל הבא שבו תיערך בחינה שלב א' באותו תחום מומחיות, אלא אם כן ביקשה הועדה המקצועית אישור חריג מהועד הפועל של המועצה המדעית לקיים בחינה במועד מיוחד לנכשלים, תוך שהביאה בחשבון את מספר המתמחים המבקשים להיבחן בשנית ואת יכולתה להיערך למבחן מיוחד כזה, ובכפוף לדרישת תשעים הימים האמורה.

97. נכשל הנבחן פעם נוספת באותו מקצוע, לא יהיה זכאי לבקש להיבחן מחדש, אלא לאחר שעבר תקופת התמחות נוספת כפי שתיקבע הועדה המקצועית, בהתאם להנחיות המועצה המדעית.

הפרות כללים או אי קיום הוראות מצד נבחנים

98. במקרה שנבחן לא קיים את ההוראות במהלך הבחינה או הפריע למהלך הבחינה או שהתערור חשד של העתקה או העברת מידע, יהיה משגיח הבחינה רשאי להפסיק את השתתפותו של הנבחן בבחינה.

99. בכל מקרה וגם אם לא הופסקה השתתפותו של הנבחן בבחינה, יהיה המשגיח חייב לדווח על המקרה ליו"ר ועדת הבחינה, וירשום זאת בפרוטוקול הבחינה.

100. יו"ר ועדת הבחינה יכנס את ועדת הבחינה בהקדם האפשרי לאחר הבחינה והיא תעביר את המלצתה לועדה המקצועית כיצד לנהוג לגבי אותו נבחן.

101. הועדה המקצועית תיתן החלטה סופית בענינו של אותו נבחן, לאחר שתאפשר לנבחן להגיב לטענות נגדו, והיא תהיה רשאית, על פי נסיבות המקרה וחומרתו, לנקוט אחד או יותר מהצעדים הבאים: להזהיר את הנבחן או לנזוף בו, תוך רישום הארוע בתיקו האישי; לפסול את הבחינה בחלקה או בשלמותה ולקבוע כי הנבחן ייחשב כמי שלא עמד לבחינה; להורות על מתן ציון נכשל לנבחן או להפחית את הציון שלו; לבקש מועדת האתיקה של הר"ש לנקוט נגדו הליכי משמעת על פי תקנון הר"ש אם הנבחן הינו חבר בהר"ש; לפנות בתלונה משמעתית למשרד הבריאות. עד להחלטה סופית של הועדה המקצועית בעניינו של אותו נבחן, לא תישלח אליו הודעה לגבי הציון שלו באותה בחינה.

(ג) בחינות שלב ב'

הזכאות לגשת לבחינות שלב ב'

102. מתמחה רשאי לגשת לבחינה שלב ב' החל בשנה האחרונה להתמחותו, לאחר שעמד בהצלחה בבחינה שלב א', ואולם אם לא ניגש לבחינה שלב ב' או לא עמד בה בהצלחה בתוך ארבע שנים מיום שהשלים את התמחותו, יהא רשאי לגשת לבחינה רק בהיתר מיוחד מאת המועצה המדעית, ובהתאם לתנאיו.

103. אין בעמידה בבחינת שלב ב' כדי לקצר את תקופת ההתמחות או כדי לפטור מעמידה בדרישה אחרת כלשהי לצורך השלמת התמחות.

נוהל הגשת הבקשה לגשת לבחינה

104. בקשה לגשת לבחינה שלב ב' תוגש בכתב ביחד עם אישור על קבלת ציון עובר בבחינה שלב א' ואישור בכתב ממנהלת מחלקת-האם על כך שלמתמחה נותרה לכל היותר שנה לסיים ההתמחות וכי הוא סיים את כל הדרישות שיש לקיימן עד לאותו מועד עפ"י מסלול (סילבוס) ההתמחות, כפי שנקבעו עפ"י התקנות וע"י המועצה המדעית והועדה המקצועית. אישורים על השלמת מסלולי התמחות במחלקות שאינן מחלקת-האם או במקצועות שאינם מקצוע-האם ינתנו בחתימת ידם של מנהלי אותן מחלקות בהן נעשתה ההתמחות.

105. הבקשה תימסר בפועל למזכירות המועצה המדעית לפחות 60 ימים לפני המועד שנקבע לבחינה. הבקשה תהיה במילוי טופס הרשמה, שניתן יהיה לקבלו במזכירות המועצה המדעית או להורידו מאתר האינטרנט של הר"ש. ביחד עם טופס הרשמה, יעביר המתמחה למזכירות המועצה המדעית את השתתפותו בהוצאות הטיפול בבחינה בהתאם לקביעת הועד המרכזי של הר"ש, כפי שתהיה בתוקף באותה עת.

106. האמור בסעיפים 25, 26, 27 לגבי בחינה שלב א' יחול גם לגבי בחינה שלב ב'.

אישור הזכאות לגשת לבחינה

107. האמור בסעיף 28 לגבי בחינה שלב א' יחול גם לגבי בחינה שלב ב'.

הודעה על ביטול השתתפות והרשמה לבחינה

108. האמור בסעיפים 29, 30, 31, 32, 33 לגבי בחינה שלב א' יחול גם לגבי בחינה שלב ב'.

אי-השתתפות בבחינה במקרים חריגים

109. האמור בסעיף 34 לגבי בחינה שלב א' יחול גם לגבי בחינה שלב ב'.

מועדי בחינת שלב ב'

110. בחינת שלב ב' בכל תחום מומחיות תתקיים אחת לשנה במועד שתיקבע הועדה המקצועית.

111. האמור בסעיפים 37, 38 לגבי בחינה שלב א' יחול גם לגבי בחינה שלב ב'.

מיקום הבחינה

112. האמור בסעיף 39 לגבי בחינה שלב א' יחול גם לגבי בחינה שלב ב'.

סמכות הועד הפועל לבטל או לשנות מועד

113. האמור בסעיף 40 לגבי בחינה שלב א' יחול גם לגבי בחינה שלב ב'.

מתכונת בחינת שלב ב'

114. הועדה המקצועית תקבע את מסגרת הזמן המינימלי ו/או המקסימלי של הבחינה לכל נבחן. בהעדר קביעה כזו, יהיה צוות הבוחנים מוסמך לקבוע בעצמו את משך הבחינה.

115. ציון עובר יהיה 70%. ציון המתקבל בשברי אחוזים, יעוגל לאחוז השלם הקרוב באופן הבא: אם התקבל שבר אחוז שהוא 0.5% ומעלה, יעוגל לאחוז השלם שמעליו. אם התקבל שבר אחוז שהוא מתחת ל- 0.5%, יעוגל לאחוז השלם שמתחתיו. תוצאת הבחינה תינתן באחוזים שלמים בלבד.

116. שאלות הבחינה תהיינה בע"פ ותבססנה על ספרות מקצועית מומלצת כפי שנקבעה בהנחיות הועדה המקצועית, ולפי מהדורות המעודכנות עד שלושה חודשים לפני מועד הבחינה המתוכנן.

117. מתכונת הבחינה תיקבע עפ"י הנחיות הועדה המקצועית לכל תחום מומחיות לחד. הבחינה תתרכז בידע מעשי וקליני, ויכול שתהיה גם בבדיקת עבודה מעשית בטיפול בפה ובשיניים. יכול ששאלות בבחינה תגענה גם במדעי יסוד, אולם לא בנושא עיקרי ורק אגב דיון בענינים קליניים. הבחינה עשויה לכלול גם התייחסות לבדיקות הדמייה, בדיקות עזר, בדיקות מעבדה, ממצאים פיסיקליים וכיוצא באלה, ומותר שתכלול גם תמונות ותכשירים בכל מדיה מקובלת, שאליהם יתבקשו הנבחנים להתייחס.

מקרים להגשה לבחינת שלב ב'

118. ועדה מקצועית תהיה רשאית לקבוע כי בחינת שלב ב' תבסס בין השאר גם על הגשת מקרים ממשיים של מתרפאים בתחום המומחיות שהנבחן טיפל בהם במסגרת התמחותו (להלן: "המקרים"), ובמקרה כזה תקבע כמה מקרים יידרש הנבחן להציג במסגרת הבחינה, את סוגיהם, התפלגותם וטיבם במידת הצורך, וכן את צורת הגשתם

ואופן עריכתם. בתחום המומחיות של רפואת שיניים ציבורית, תהיה הועדה המקצועית רשאית לבקש להגיש לקראת בחינת שלב ב' דו"ח קהילתי שביצע המתמחה כתחליף או כתוספת למקרים, ובמקרה כזה, כל האמור להלן בנוגע למקרים ייחשב כחל גם על הדו"ח הקהילתי, בשינויים המתחייבים. כמו כן תהיה הועדה המקצועית רשאית לקבוע הוראות מיוחדות או הסדרים חלופיים מתאימים לגבי מי שרכשו תואר מומחה בחו"ל, שהמועצה המדעית הכירה בו, ונדרשו לעבור בחינות בישראל לצורך קבלת תואר מומחה בישראל, ואשר בשל העובדה שהתמחותם נעשתה כולה בחו"ל - אינם יכולים להגיש מקרים לפי הנוהל הרגיל שנקבע למתמחים בישראל כחלק מבחינת שלב ב'.

119. קביעות הועדות המקצועיות בכל הנוגע להגשת מקרים או הוראות מיוחדות או הסדרים חלופיים להגשת מקרים כאמור לעיל טעונות אישור הועד הפועל של המועצה המדעית, ותצורפנה כנספח לנהלים אלה.

120. במידה שקבעה ועדה מקצועית הוראות לגבי הגשת מקרים כאמור, יכללו גליונות ההערכה שתכין הועדה המקצועית לאותה בחינה גם חלק מתאים להערכת המקרים שהוגשו.

121. המקרים יוגשו למזכירות המועצה המדעית ביחד עם כל החומר הנדרש לשם הגשתם לא יאוחר מ-45 יום לפני המועד שנקבע לבחינה שלב ב', ובתנאי שאושרה זכאותו של המתמחה לגשת לבחינה במועד הנקוב. הארכת מועד זה תהיה בסמכות הועדה המקצועית במקרים חריגים בלבד ומטעמים מיוחדים שיירשמו.

122. המתמחה ינקוט אמצעי זהירות להגנה על פרטיותו וסודיותו הרפואית של כל מטופל, ע"י הצנעת פרטיו המזהים בחומר המוגש, עפ"י הנחיות והוראות שתפרסם המועצה המדעית לענין זה בנפרד.

123. מזכירות המועצה המדעית תעביר את המקרים שהוגשו לידי יו"ר צוות הבוחנים, אשר בפניו אמור אותו מתמחה להיבחן. יו"ר צוות הבוחנים יעביר את המקרים לעיון הבוחנים שבצוות, ולאחר שיעיינו בהם, יקבע צוות הבוחנים את החלטתו בנוגע למקרים ויודיע על החלטתו למתמחה.

124. הצוות יהיה רשאי להחליט ולהודיע למתמחה אחת מאלה:

- כי המקרים כשירים לצורך הבחינה;
- כי המקרים כשירים לצורך הבחינה בכפוף לתיקונים או להשלמות שאינם מהותיים, באופן שניתן לבצע אותם בזמן הנותר עד לבחינה, ובמקרה כזה יורה לו על התיקונים או ההשלמות הנדרשות ועל פרק הזמן שיש לבצעם לפני הבחינה.
- כי המקרים אינם כשירים לצורך הבחינה; ראה צוות הבוחנים כי המקרים עשויים להיות כשירים לצורך הבחינה רק לאחר תיקונים או השלמות מהותיים שמצריכים זמן ואשר אין זה סביר שניתן לבצעם בזמן הנותר עד לבחינה – ייקבע כי המקרים אינם כשירים לצורך הבחינה, אך המתמחה יהיה רשאי לתקן ולהשלים את המקרים לצורך הגשתם לקראת בחינה עתידית, כאמור להלן.

125. לא עמד המתמחה בדרישות להגשת המקרים במועד או שנקבע שהמקרים שהגיש אינם כשירים לצורך הבחינה או שלא עמד בהוראות צוות הבוחנים להשלים או לתקן את המקרים שהוגשו בתוך הזמן הנקוב – לא יהיה רשאי להמשיך ולגשת לבחינת שלב ב', וייחשב כמי שזכאותו לגשת לבחינה באותו מועד התבטלה.

126. לא יהיה בכך כדי לפגוע בזכותו לחזור ולבקש להיבחן לבחינת שלב ב' במועד הבא, ובלבד שיהיה חייב להשלים או לתקן עד לאותו מועד את המקרים הטעונים השלמה או תיקון, והוראות צוות הבוחנים לגבי אותם מקרים יעמדו בעינם גם לבחינה במועד הבא שיתקיים.

שאלות הבחינה

127. במהלך הבחינה, יכללו הבוחנים שאלות לגבי המקרים שהוגשו, אם הוגשו, וישתדלו שמקרים אלה יהוו חלק מהותי בבחינה, אך הבוחנים לא יהיו מוגבלים במקרים אלה. כמו כן ובין השאר יהיו הבוחנים רשאים להציג לנבחן מקרים חדשים ("unseen"), שאינם המקרים אותם הגיש, ולשאול אותו שאלות לגביהם.
128. לא יכללו בבחינה שאלות בעניינים שאינם רלבנטיים להערכת כשירותו של הנבחן, ובכלל זה עניניו האישיים, תכניותיו, חוות דעתו על מחלקת ההתמחות, או דיון בכשלון בבחינה קודמת.

אופן קביעת ציון הבחינה

129. אופן קביעת הציון יהיה על פי גליונות הערכה מפורטים, שתכין הועדה המקצועית עבור הבוחנים מבעוד מועד, באישור הועד הפועל של המועצה המדעית, ואשר יכללו מפתח ניקוד ומפתח לשקלול הניקוד בגין כל סעיף וסעיף בציון הסופי.
130. כל בוחן ימלא את גליון ההערכה לגבי כל נבחן בנפרד, לרבות ציון פרטי המלאים של הנבחן ושל הבוחן, ויחתום עליו. הבוחן ימלא את גליונות ההערכה לבדו ובאופן עצמאי ללא החלפת דעות או התרשמויות לגבי הנבחן עם הבוחנים האחרים שבצוות.
131. במידת הצורך יהיה כל בוחן רשאי להוסיף הערות בכתב בשולי גליון ההערכה, אם לדעתו יש הערות חשובות שלא באו לידי ביטוי בניקוד המפורט בגליון.
132. עם סיום הבחינה, יסכם יו"ר צוות הבוחנים את גליונות ההערכה של הבוחנים ועל פי הסיכום ייקבע ציונו של הנבחן, כממוצע אריתמטי של תוצאות ההערכה של כל הבוחנים שהשתתפו בבחינה.
133. על אף האמור, אם רוב הבוחנים בצוות קבעו לנבחן ציון נכשל בגליונות ההערכה שלהם, ייחשב הנבחן כנכשל גם אם הממוצע האריתמטי של ציוני כל הבוחנים שבצוות הינו מעל 70%, ובמקרה האחרון ייחשב ציונו הסופי כ- 69%.
134. יו"ר צוות הבוחנים יעביר בסמוך לאחר מכן את כל הציונים עם גליונות ההערכה של כל הנבחנים לידי הועדה המקצועית.
135. האמור בסעיף 94' 95 לגבי בחינה שלב א' יחול גם לגבי בחינה שלב ב'.
136. בנוסף לכך יפעל יו"ר הועדה המקצועית לכך שתועבר ע"י המזכירות הודעה על ציוניהם של מתמחים מכל מחלקת-אם, אשר מתמחים ממנה נגשו לבחינה, לידי מנהלה של אותה מחלקת-אם, בהתאמה.

בחינה חוזרת

137. נבחן שנכשל בבחינה – יהיה זכאי לבקש להיבחן שוב במועד שתיקבע הועדה המקצועית, אך לא לפני תום תשעים יום ממועד הבחינה שבה נכשל. מועד זה יהיה המועד הרגיל הבא שבו תיערך בחינה שלב ב' באותו תחום מומחיות, אלא אם כן ביקשה הועדה המקצועית אישור חריג מהועד הפועל של המועצה המדעית לקיים בחינה במועד מיוחד לנכשלים, תוך שהביאה בחשבון את מספר המתמחים המבקשים להיבחן בשנית ואת יכולתה להיערך למבחן מיוחד כזה, ובכפוף לדרישת תשעים הימים האמורה.
138. האמור בסעיף 97 לגבי בחינה שלב א' יחול גם על בחינה שלב ב'.

מינוי צוותי בוחנים

139. לקראת כל מועד של בחינה שלב ב', תמנה הועדה המקצועית בכל תחום מומחיות צוות או צוותים של בוחנים ואת יו"ר של אותם צוותים, וזאת מבין מי שמונו כבוחנים באותו תחום מומחיות. כל צוות יכלול לפחות שלושה בוחנים ולא יותר מחמישה בוחנים (כולל יושב הראש). בכל צוות יהיו לפחות שני בוחנים בעלי תואר מומחה במקצוע הבחינה. הועדה המקצועית רשאית למנות צוותים גדולים יותר במקרה שהחליטה על קיום הבחינה בשיטה של מספר תחנות, כאשר לכל תחנה ימונו מספר בוחנים, ובלבד שהתקיימו כל התנאים הנוספים הבאים:

- * בכל תחנה יהיו לפחות שני בוחנים;
- * כל הבוחנים בכל התחנות גם יחד ייחשבו כחלק מצוות בוחנים אחד;
- * התחנות תתקיימנה בחדרים סמוכים;
- * המספר המרבי של הבוחנים שימונו לצוות אחד במקרה של מספר תחנות יהיה המכפלה של מספר התחנות בחמישה;

* יו"ר צוות הבוחנים יטיל בכל תחנה שהוא אינו בוחן בה בעצמו את תפקיד בדיקת זיהוי הנבחן לפי סעיף 151 וניהול פרוטוקול הבחינה לפי סעיף 148 על אחד מהבוחנים באותה תחנה ויתעד זאת ברישום, וישתדל לבקר מעת לעת ולפי הצורך גם בתחנות שבהן אין הוא בוחן, המשויכות לצוות הבוחנים שהוא עצמו עומד בראשו.

140. כל צוות כאמור יכונה להלן: "צוות הבוחנים". לכל בחינה בשלב ב' ימונו צוותי בוחנים מחדש, אולם הועדה המקצועית רשאית לחזור ולמנות בוחנים שכבר מונו לועדת בחינה קודמת. במקרה שמונו מספר צוותי בוחנים לבחינה מסוימת, הועדה המקצועית תקבע מראש את חלוקת הנבחנים בין הצוותים השונים.

141. הועדה המקצועית תוודא, לגבי כל נבחן ונבחן לחוד, כי יו"ר צוות בוחנים ומרבית הבוחנים בצוות שנועד לבחון אותו לא יהיו מהמחלקה בה הנבחן התמחה, ובכל מקרה לא יכלל בצוות הבוחנים מנהל מחלקת ההתמחות או מנהל תוכנית ההתמחות של אותו נבחן.

142. יו"ר צוות הבוחנים יהיה אחראי על עבודת הצוות, על כינוסו ועל הצדדים הארגוניים והמנהלתיים הקשורים לבחינה, והכל עפ"י הנחיות הועדה המקצועית והמועצה המדעית ובהתאם לנהלים אלה.

סודיות הבחינה ושמירת החומר

143. גליונות ההערכה של הנבחנים, פרוטוקולים ורישומים של הבוחנים, ופרוטוקולים ורישומי דיונים בועדה המקצועית בנוגע לבחינה ולמתכונתה – יישמרו בסודיות מוחלטת.

144. אין בהוראה זו כדי למנוע מנבחן עיון מבוקר בגליונות ההערכה במסגרת הליך של ערר, כקבוע בנהלי הערר.

145. ועדה מקצועית תגרום לכך שבמזכירות המועצה המדעית יישמרו באופן מאובטח במשך לפחות 180 יום מתאריך הבחינה שלב ב' כל גליונות ההערכה וסיכומי הציונים של הנבחנים באותה בחינה.

146. אם הוגש ערר – יישמר החומר הרלבנטי עד לפחות 180 יום לאחר מתן ההחלטה הסופית בערר.

סידורי הבחינה ואופן ניהולה

147. יו"ר צוות בוחנים יוודא שיווחד לבחינה חדר או חדרים מתאימים.

148. לקראת כל בחינה יוכן פרוטוקול לבחינה, באחריות יו"ר צוות הבוחנים, אשר יכלול את רשימת הנבחנים, שמות הבוחנים שהשתתפו בבחינה, שעת תחילת הבחינה ושעת

סיום הבחינה של כל נבחן, וכן כל ארוע חריג במהלך הבחינה. פרוטוקול הבחינה ייחתם בסיומה ע"י יו"ר צוות הבוחנים ויועבר ביחד עם גליונות ההערכה אל הועדה המקצועית. לאחר מכן יתויק במזכירות המועצה המדעית למשמרת.

149. האמור בסעיף 67 לגבי בחינה שלב א' יחול גם על בחינה שלב ב'.

150. כל נבחן ייכנס לחדר הבחינה בנפרד, בתורו, כפי שייקבע ע"י יו"ר צוות הבוחנים. לא ייבחן יותר מנבחן אחד בעת ובעונה אחת בפני אותו צוות או אותה תחנה, לפי המקרה.

151. נבחן הנכנס לחדר הבחינה יזדהה בפני יו"ר צוות הבוחנים ע"י תעודת זהות ויירשם בפרוטוקול הבחינה, אשר ינוהל ע"י יו"ר צוות הבוחנים. יו"ר צוות הבוחנים יבדוק אם שמו של הנבחן נכלל ברשימת הנרשמים הזכאים לגשת לבחינה ואשר נקבע ע"י הועדה המקצועית כי ייבחנו בפני אותו צוות, כפי שנמסרה לו ע"י מזכירות המועצה המדעית.

152. האמור בסעיפים 69, 70, 76, 77, 78 לגבי בחינה שלב א' יחול גם לגבי בחינה שלב ב'.

הפרות כללים או אי קיום הוראות מצד נבחנים

153. האמור בסעיפים 98, 99, 100, 101 לגבי בחינה שלב א' יחול גם לגבי בחינה שלב ב', בשינויים המתחייבים.

(ד) עיון חוזר וערר על החלטות וציוני בחינות

הזכות לעיון חוזר

154. מתמחה או מי שמבקש שיפתחו לו פנקס התמחות או מי שפונה בבקשה להכיר בו כמומחה או לאשר לו תואר מומחה (להלן, ביחד: הפונה), יהיה רשאי לבקש מועדה מקצועית עיון חוזר בהחלטה שניתנה בעניינו, אם התגלו עובדות או התעוררו נסיבות חדשות או נוספות, שלא היו בפני הועדה המקצועית בעת הדיון הקודם בעניינו של אותו פונה, ושלא הובאו בחשבון בהחלטתה באותו ענין, ואשר הפונה לא יכול היה, למרות שקידה סבירה, לדעת עליהן או להביאן או להעלותן אז בפני הועדה.

הזכות לערר

155. מתמחה יהיה זכאי להגיש ערר על ציון "לא עובר" ("נכשלי") שקיבל בבחינת התמחות שלב א' או שלב ב' שהוא ניגש אליה, או על החלטת צוות בוחנים שלא לאשר לו מקרים שהגיש לצורך בחינת שלב ב' באופן שמנע את עמידתו לבחינה זו.

ערר ברשות

156. הפונה יהיה רשאי לבקש רשות לערור על כל החלטה אחרת של ועדה מקצועית בעניינו אשר לא קיבלה את בקשתו, כולה או מקצתה, ואשר הוא נפגע ממנה, ואולם זולת החלטות שהן החלטות-ביניים, עליהן לא תהיה אפשרות לבקש רשות לערור. ליושב ראש ועדות הערר שיקול הדעת אם ליתן רשות לערור אם לאו. החלטה ליתן רשות לערור מצריכה את אישור יו"ר המועצה המדעית. ניתנה הרשות לערור – תמונה ועדת ערר ויתנהל הערר על יסוד הבקשה לרשות לערור, אשר תיחשב לענין זה כערר לכל דבר ועניין.

מינוי ועדות ערר

157.

(א) מליאת המועצה המדעית תבחר מבין חבריה או שלא מבין חבריה, עשרים ואחד חברים בוועדות ערר, שיהיו כולם מומחים עפ"י תקנות המומחים, בעלי מינוי אקדמי בעבר או בהווה של מרצה בכיר ומעלה, באחד מבתי הספר לרפואת שיניים בישראל שהכירה בהם המועצה המדעית. מבין אלה תבחר מליאת המועצה המדעית יו"ר ועדות ערר וסגן יו"ר ועדות ערר.

(ב) מי שנבחר לכהן בוועדות ערר כאמור בסעיף קטן (א) לא ישמש כבוחן או כחבר בוועדת בחינה במהלך כהונתו כאמור.

158. בכל מקרה שבו יש צורך לדון בערר בוועדת ערר, ימנה יו"ר המועצה המדעית הרכב של שלושה חברים בוועדת ערר שידון באותו ערר, מבין עשרים ואחד החברים שנבחרו ע"י מליאת המועצה המדעית, ובלבד שייכלל באותו הרכב ויעמוד בראשותו יו"ר ועדות הערר או סגנו. יו"ר המועצה המדעית יהיה רשאי להחליף חבר בוועדת הערר (לרבות החלפת יו"ר בסגנו) אם נבצר ממנו מלמלא את תפקידו או מכל שיקול סביר אחר, גם אם החלה ועדת הערר בעבודתה. כמו כן ובמקרים חריגים ומנימוקים שיירשמו, יהיה יו"ר המועצה המדעית רשאי, באישור הוועד הפועל, למנות לוועדה, לצורך דיון בערר מסוים, עד שני חברים מתוך שלושת חברי המותב שאינם עומדים בדרישות הכשירות המפורטות בסעיף 157 דלעיל ולא אושרו ע"י מליאת המועצה המדעית, ואולם מינוי כאמור יהיה בתוקף רק לדיון באותו ערר.

הנוהל להגשת ערר או בקשת רשות לערור

159. ערר או בקשת רשות לערור יוגשו תוך 45 יום מהמועד בו קיבל המתמחה או הפונה את ההודעה על הציון או החלטה לגביהם הם מוגשים. ליו"ר ועדות הערר הסמכות להאריך מועד זה רק מטעמים מיוחדים וחריגים שיירשמו, ובכפוף לקבלת אישורו של יו"ר המועצה המדעית.
160. ניתנה למתמחה הודעה על כשלון בבחינה או על החלטת צוות בוחנים שלא לאשר לו מקרים שהגיש לצורך בחינת שלב ב' באופן שמונע את עמידתו לבחינה – יירשם בהודעה, כי הוא זכאי לערור על כך בתוך 45 יום מקבלת ההודעה, בהתאם לנוהל הערר שנקבע ע"י המועצה המדעית.
161. ניתנה לפונה הודעה על החלטה של ועדה מקצועית, שדוחה את בקשתו, כולה או מקצתה – יירשם בהודעה כי הוא רשאי לבקש רשות לערור על כך בתוך 45 יום מקבלת ההודעה, בהתאם לנוהל לבקשת רשות לערור שנקבע ע"י המועצה המדעית.
162. בכפוף לאמרו בסעיף 172 להלן, ערר או בקשה לרשות לערור יוגשו למזכירות המועצה המדעית בהדפסה או בכתב יד ברור ויכללו פירוט סביר של העניינים עליהם מבקש העורר להשיג ונימוקים להשגותיו. יש לצרף אליהם, עם הגשתם, כל אסמכתא ומסמך רלבנטי.
163. בידי יו"ר ועדות הערר הסמכות לדחות על הסף ערר או בקשה לרשות לערור בשל אי-קיום הוראות הנוהל לגבי הגשתם ועריכתם כאמור לעיל, או לחלופין לדרוש מהעורר כי ישלים את החסר או יתקן את הטעון תיקון תוך זמן שיקצוב לו, ואם לא הושלם החסר או לא תוקן הטעון תיקון – לדחות את הערר או את בקשת הרשות לערור על הסף.

אופן הדיון בועדות הערר

164. מי שעומד בראש ועדת הערר יזמן את דיוני הועדה ויקבע את סידרי הדיון בה, בכפוף לאמור בנוהל זה.
165. כל התכתבות או הודעה או פעולה של ועדת הערר תהיה באמצעות מי שעומד בראשה, ותועבר דרך משרדי המועצה המדעית.
166. ועדת הערר לא תהיה חייבת לזמן את העורר בפניה, וניתן להכריע בערר על יסוד מסמכים וטיעונים בכתב. אם תחליט ועדת הערר על זימון העורר לדיון בפניה, לא יהיה העורר רשאי להוסיף במהלך הדיון שום טיעון או נימוק שלא נכלל בערר או בבקשת הרשות לערור שהגיש בכתב, אלא רק ברשות הועדה ומטעמים מיוחדים וחריגים.
167. ועדת הערר תהיה רשאית להיוועץ במומחים שאינם חברים בועדות המקצועיות או במליאת המועצה המדעית, אם תיראה צורך בכך.
168. ועדת הערר תהיה רשאית להיוועץ ביועץ המשפטי של המועצה המדעית, אם תיראה צורך בכך, ותהיה חייבת לעשות כן במקרים בהן תתעוררנה שאלות משפטיות, ובמקרה של שאלות משפטיות – תהיה הכרעת היועץ המשפטי מחייבת.

החלטות ועדת הערר

169. ועדת הערר תהיה מוסמכת לבטל את החלטת הועדה המקצועית או את ציון הבחינה לגביהם הוגש הערר, או לתקנם, או לבטל החלטה שלא לאשר מקרים שהוגשה

לצורך בחינה שלב ב' או לתקנה, או להחזיר את הענין לדיון נוסף בועדה המקצועית או בצוות הבוחנים, עם או בלי הנחיות או הוראות מצידה – לפי המקרה, ולפי שיקול דעתה.

170. ועדת הערר תסיים את הדיון בערר ותיתן את החלטתה תוך ששה חודשים ממינוייה.

171. החלטת ועדת הערר תינתן בכתב ותכלול נימוקים להחלטה, שיירשמו בתמצית, והיא תישלח לעורר עם העתקים ליו"ר המועצה המדעית וליו"ר הועדה המקצועית הרלבנטית, ובמקרה של ערר על ציון בבחינה – גם ליו"ר צוות הבוחנים בבחינה שלב ב' וליו"ר ועדת הבחינה בבחינה שלב א'. במקרה של ערר על החלטה שלא לאשר מקרים שהוגשו לצורך בחינה שלב ב' – תישלח ההחלטה גם ליו"ר צוות הבוחנים.

זכות עיון בטופס הבחינה או בגליונות ההערכה של עורר בבחינה

172. מתמחה המעוניין להגיש ערר על כשולן בבחינה, במסגרת המועד שנקבע לערר עפ"י נוהל זה, יהיה רשאי לעיין בטופסי הבחינה שלו (במקרה של בחינה שלב א') או בגליונות ההערכה שלו (במקרה של בחינה שלב ב'), אם ביקש זאת בכתב. במקרה כזה תינתן לו אפשרות סבירה לעיין בשאלון שלו ובדפי הבחינה, בהם סומנו התשובות הנכונות לשאלות אשר לגביהן נקבע כי תשובות המתמחה היו לא נכונות (במקרה של בחינה שלב א') או בגליונות ההערכה שלו (במקרה של בחינה שלב ב') במשרדי המועצה המדעית או באתר אחר שייקבע ע"י יו"ר המועצה המדעית או יו"ר ועדות הערר, תחת השגחה ועל פי תנאים והסדרים, ככל שייקבעו על ידם. ואולם אם בחר המתמחה לעיין כאמור, יהיה עליו להגיש את הערר מיד בסיום העיון.

173. משך העיון שייקבע כאמור יוגבל ללא יותר ממחצית הזמן שהוקצב לבחינה עצמה מלכתחילה, זולת נסיבות חריגות שיהיו טעונות אישור של יו"ר המועצה המדעית או יו"ר ועדות הערר. זכות העיון אינה כוללת העתקה או צילום. מטעמי סודיות הבחינה, המתמחה לא יהיה רשאי להוציא מחדר העיון שום רישום, הקלטה, תעתיק או צילום משום סוג, וכל רישום שיבצע במהלך העיון יהיה רק כחלק מכתובת הערר האמור, והוא ימסר מיד בסיום העיון לנציג/ת המועצה המדעית שתחת השגחתו/ה יתבצע העיון.

174. במקרה של גליונות הערכה בבחינה שלב ב', יוצנעו לפני העיון פרטים מזהים של הבוחנים או חתימותיהם על גבי גליונות ההערכה.

175. לעורר לא תהיה זכות לעיין במסמכי ועדת הערר או ברישומיה הפנימיים.